

Til lovforslag nr. L 134. Betænkning afgivet af Sundhedsudvalget den 10. december 1999

## Betænkning

over

### Forslag til lov om ændring af lov om sygehusvæsenet

(Tilbud om brystundersøgelse til kvinder mellem 50 og 69 år)

Udvalget har behandlet lovforslaget i et møde.

Et flertal (udvalget med undtagelse af Enhedslisten og Kristeligt Folkepartis medlemmer) opfordrer sundhedsministeren til en gang om året at oversende en skriftlig beretning til Sundhedsudvalget om status på området for at overvåge implementeringen af loven. Dette vil give medlemmerne af Sundhedsudvalget mulighed for at følge tidshorizonten for indførelsen af tilbudet om regelmæssig mammografiscreening i de enkelte amter.

Herefter indstiller et *flertal* (Socialdemokratiets, Venstres, Det Konservative Folkepartis, Dansk Folkepartis, Centrum-Demokraternes og Det Radikale Venstres medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Et mindretal inden for flertallet (Dansk Folkepartis medlem af udvalget) ønsker at tilføje, at de gerne så tilbudet hurtigere gennemført end de i lovforslagets bemærkninger anførte 10 år.

Et *mindretal* (Socialistisk Folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling. Mindretallet har som sin overordnede holdning, at sundhedsvæsenet skal behandle og gerne forebygge sygdomme. Raske mennesker skal ikke udsættes for undersøgelser, der skaber unødigt bekymring og sygeliggørelse, og det er selvfølgelig altid nødvendigt at overveje, hvordan ressourcerne bruges bedst muligt.

Brystkræft er en forfærdelig sygdom for de kvinder, der rammes, og brystkræft er et stort problem i Danmark. Her har vi en meget kedelig rekord. Antallet af brystkræfttilfælde ligger højere end i de lande, vi normalt sammenligner os

med, og behandlingsresultaterne er også dårligere end f.eks. i Sverige.

Derfor er mindretallet også glad for, at de i finanslovsforhandlingerne for år 2000 har medvirket til, at der afsættes flere penge til dette område. Pengene skal bruges både til at øge aktiviteten for at reducere ventetider og til at forbedre kræftbehandlingen.

På kræftområdet har mindretallet sikret, at der skal forskes mere i, hvordan man kan forebygge miljømæssige årsager til kræft.

Det gælder f.eks. brystkræft. Her bruges mange penge på screening og behandling, men stort set ingen penge på forskning i årsagen til brystkræft. Det får vi nu gjort noget ved.

SF har tidligere givet udtryk for sin holdning i forbindelse med behandlingen af forslag til folketingsbeslutning B 56 (folketingsåret 1998-99), hvor vi har taget afstand fra forslaget om en frivillig ordning, hvor alle kvinder mellem 50 og 69 år kan tilmelde sig en røntgenundersøgelse, en såkaldt mammografiscreening, hvor kvinder bliver indkaldt til undersøgelse hvert andet år. B 56 danner baggrund for dette lovforslag.

Mindretallet synes, det er helt meningsløst at udsætte mange raske kvinder for undersøgelser, som giver en falsk tryghed og har en meget tvivlsom effekt.

Mindretallet mener, at de begrænsede personaleressourcer selvfølgelig skal bruges på undersøgelse af kvinder, der bliver henvist på grund af mistanke om knuder i brystet og eventuel behandling af brystkræft.

Det fremgår tydeligt af lovforslaget, at der er en meget stor mangel på både radiologer og ra-

diografer. En redegørelse fra Sundhedsstyrelsen, som er baseret på oplysninger fra amterne, viser, at der ikke på nuværende tidspunkt er den nødvendige kapacitet af udstyr eller personale til at gennemføre et tilbud om regelmæssige brystundersøgelser på landsplan. Der vil bl.a. være behov for uddannelse af 29 ekstra radiologer ud over de 43 radiologer, som mangler i dag. Desuden vil der være behov for uddannelse af 67 ekstra radiografer, 7 ekstra patologer og 9 ekstra kirurger. Endelig vil der være behov for ekstra laboranter, sygeplejersker og lægesekretærer. Sundhedsstyrelsen vurderer, at det vil tage ca. 10 år, før personalekapaciteten er forøget i et tilstrækkeligt omfang til, at tilbud om regelmæssige brystundersøgelser kan indføres i samtlige amter.

Da der i det hele taget er stor mangel på personale i sygehusvæsenet, mener mindretallet, at de begrænsede personaleressourcer skal bruges til behandling af syge mennesker.

Ved at gennemføre dette lovforslag er der altså risiko for, at der tages personaleressourcer fra andre områder – også fra behandling af livstru-

ende sygdomme, f.eks. brystkræft, hvor der er fastsat maksimale ventetider for behandling.

Et *andet mindretal* (Enhedslistens medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

Enhedslisten er enig i, at alle kvinder over 50 år skal have mulighed for regelmæssig mammografiundersøgelse. Dette skal ske ved, at alle kvinder får tilbud om at tilmelde sig regelmæssige undersøgelser fra 50-års-alderen. Derimod kan Enhedslisten ikke støtte, at der skrives til alle kvinder hvert andet år.

Enhedslisten finder det i øvrigt forkasteligt, at kvinder over 69 år, der ønsker det, ikke får mulighed for regelmæssig undersøgelse. Selv om deres muligheder for længere overlevelse og dermed forbedret livskvalitet selvfølgelig vil være tidsmæssigt kortere end yngre kvinders, bør disse kvinder ikke udelukkes alene på grund af alder.

Et *tredje mindretal* (Kristeligt Folkepartis medlem af udvalget) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling.

*Lone Møller (S) nfm. Hanne Andersen (S) Dorte Bennedsen (S) Anne-Marie Meldgaard (S)*

*Sandy Brinck (S) Anni Svanholt (SF) Yvonne Herløv Andersen (CD) fmd.*

*Morten Helveg Petersen (RV) Frank Aaen (EL) Jørgen Winther (V) Ester Larsen (V)*

*Preben Rudiengaard (V) Gyda Kongsted (V) Henriette Kjær (KF) Knud Erik Kirkegaard (KF)*

*Birthe Skaarup (DF) Tove Videbæk (KRF)*

Frihed 2000 havde ikke medlemmer i udvalget.